

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. május 30-i rendes ülésére

Tárgy: Tájékoztató a személyszállítási közszolgáltatás saját gazdasági társasággal való ellátásának lehetőségéről

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Városüzemeltetési Iroda

Tárgyalta: Városgazdálkodási Bizottság
Pénzügyi Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula, Pénzügyi Iroda vezetője

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 131/2013. (III. 28.) Kt. határozatban kért fel arra, hogy dolgoztassam ki és terjesszem elő az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállítási közszolgáltatás önkormányzati cég általi működtetésének jogszabályi lehetőségeit, koncepcióját.

1. A megbízás jogszabályi háttere

Az Európai Parlament és a Tanács a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1370/2007/EK Rendelete (a továbbiakban Rendelet) 5. cikk (3) bekezdése értelmében *„bármely illetékes hatóságnak, amely belső szolgáltatótól eltérő harmadik személy szolgáltatásait veszi igénybe, a közszolgáltatási szerződéseket – a (4), (5) és (6) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – versenytárgyalási eljárás alapján kell odaítélnie. A versenytárgyalási eljáráshoz elfogadott eljárásnak valamennyi szolgáltató számára nyitva kell állnia, tisztességesnek kell lennie, és tiszteletben kell tartania az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség elvét.”*

A fenti Rendelet 5. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy *„ha a nemzeti jog nem tiltja, bármely illetékes helyi hatóság – függetlenül attól, hogy aki az integrált személyszállítási közszolgáltatásokat nyújtja, az egyedi hatóság vagy hatóságcsoport – határozhat úgy, hogy saját maga nyújt személyszállítási közszolgáltatásokat vagy közvetlenül ítél oda közszolgáltatási szerződéseket elkülönült jogi egység, amely felett az illetékes helyi hatóság – illetve hatóságcsoport esetén legalább egy illetékes helyi hatóság – a saját főosztályai feletti ellenőrzéshez hasonló ellenőrzést gyakorol.”*

A fentieket megerősítve, a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (a továbbiakban Törvény) kimondja, hogy **belső szolgáltató** pályáztatás nélkül is megbízható a szolgáltatás elvégzésével (közvetlen odaítélés). A közvetlen odaítélés alapján szolgáltatást nyújtó belső szolgáltató a közszolgáltatási tevékenységét **kizárólag az ellátásért felelős illetékességi területén** végzi. A Törvény értelmében belső szolgáltató: olyan közlekedési szolgáltató, amely

- a) a települési (fővárosi) önkormányzat belső szervezeti egysége, vagy
- b) a települési (fővárosi) önkormányzat többségi befolyása alatt álló olyan gazdasági társaság, amelynek a tevékenységét a települési (fővárosi) önkormányzat irányítja, vagy
- c) olyan egyéb gazdasági társaság, amelyben a települési (fővárosi) önkormányzat meghatározó befolyással rendelkezik.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685/B. § (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Többségi befolyás: az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság (a továbbiakban együtt:

befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékával vagy meghatározó befolyással rendelkeznek.

(2) A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja, illetve részvényese és

a) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására, vagy

b) a jogi személy más tagjaival, illetve részvényeseivel kötött megállapodás alapján egyedül rendelkezik a szavazatok több mint ötven százalékával.

(3) A meghatározó befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással rendelkező számára a (2) bekezdés szerinti jogosultságok közvetett módon biztosítottak. A befolyással rendelkezőnek egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékával közvetett módon való rendelkezése vagy egy jogi személyben közvetetten fennálló meghatározó befolyása megállapítása során a jogi személyben szavazati joggal rendelkező más jogi személyt (köztes vállalkozást) megillető szavazatokat meg kell szorozni a befolyással rendelkezőnek a köztes vállalkozásban, illetve vállalkozásokban fennálló szavazatával. Ha a köztes vállalkozásban fennálló szavazatok mértéke az ötven százalékot meghaladja, akkor azt egy egészként kell figyelembe venni.”

A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy az önkormányzat által alapított egyszemélyes gazdasági társaság (kft.) pályázat nélkül megbízható a közszolgáltatás ellátásával (de ez a megbízás kizárólag a város közigazgatási területére korlátozódhat). Ennek a feltételnek jelenleg kizárólag a Dombóvári Város-és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. felel meg. Tekintettel a személyszállítási közszolgáltatás sajátosságaira, erre a feladatra új kft. alapítása lenne javasolt.

2. A működés adminisztratív feltételei

A Törvény 10. § (1) bekezdése értelmében autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállítási szolgáltatás a gazdálkodó szervezet székhelye szerint illetékes közlekedési hatóság által, a szolgáltató kérelmére az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és saját számlás személyszállítási tevékenységről szóló jogszabályban és az abban foglalt eljárási rend szerint kiadott, az e tevékenység végzésére feljogosító autóbusszos személyszállító engedély birtokában végezhető.

A közforgalmú menetrend szerinti autóbusszos személyszállításra vonatkozóan a szolgáltató üzletszabályzatot köteles készíteni. Az üzletszabályzat készítője a tervezetet a közlekedési hatóságnak jóváhagyásra benyújtja. A kérelemhez csatolja az üzletszabályzatra érkezett, el nem fogadott észrevételeket, valamint az el nem fogadás indokolását.

A közúti fuvarozói szakma gyakorlására vonatkozó feltételek közös szabályainak megállapításáról és a 96/26/EK tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló 1071/2009/EK Rendelet értelmében a közúti fuvarozói szakmát gyakorló vállalkozásoknak a következő követelményeket kell teljesíteniük:

1. tényleges és állandó székhely valamely tagállamban;

2. jó hírnév;
3. megfelelő pénzügyi helyzet; és
4. a szükséges szakmai alkalmasság.

A fenti Rendelet értelmében *„egy vállalkozásnak a számviteli év során mindenkor eleget kell tudnia tenni pénzügyi kötelezettségeinek. Ennek érdekében a vállalkozásnak az éves beszámolója alapján bizonyítania kell – miután ez utóbbiakat ellenőr vagy egy arra megfelelően felhatalmazott személy hitelesítette –, hogy minden évben rendelkezik egy használatban lévő gépjármű esetében legalább 9 000 EUR-nak, és minden további gépjármű esetében 5 000 EUR-nak megfelelő tőkével és tartalékkal.”*

A Dombóváron végzett közszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódó éves futásteljesítmény kb. 195 ezer km. Ezt 4 autóbusz folyamatos üzemeltetésével és egy tartalék autóbusszal teljesíteni lehet. **Ennek megfelelően az előírt legkisebb tőke és tartalék 41 000 euró, ami az aktuális árfolyamot (291,78 forint) figyelembe véve 11 962 980 forint.**

A további három feltétel teljesítése különösebb problémát nem jelent.

3. A működés pénzügyi és műszaki feltételei

Menetrend szerinti személyszállításhoz csak olyan autóbusz használható, amelyről a közlekedési hatóság a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló rendeletben meghatározott műszaki vizsgálat alapján megállapította, hogy megfelel a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló rendeletben a menetrend szerint közlekedő autóbuszra meghatározott műszaki feltételeknek. Alkalmasság esetén a közlekedési hatóság a jármű forgalmi engedélyét „menetrend szerinti személyszállításra alkalmas” bejegyzéssel látja el. Ha a korábban a menetrend szerint közlekedő autóbuszra meghatározott műszaki feltételeknek megfelelő autóbusz alkalmatlanná válik, a közlekedési hatóság a korábbi bejegyzést érvényteleníti, és a járműre kiadott engedélykivonatot bevonja.

A szolgáltató a közúti közlekedési szolgáltatás végzéséhez használt járműveit a telephelyén vagy - legfeljebb 10 jármű esetén - tárolóhelyén tárolhatja. Közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt jármű közúton vagy más közterületen nem tárolható. A közút kezelője kivételesen indokolt esetben - olyan helyen, ahol a jármű a közúti forgalmat nem zavarja - hozzájárulhat a közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt jármű közúton vagy közterületen való tárolásához.

A képviselő-testület a 130/2013. (III. 28.) Kt. határozatban előírta, hogy a színvonalas szolgáltatás érdekében az aktuális pályázati felhívásban minimum követelményként szerepeljen az, hogy az ajánlattevő 10 évnél fiatalabb, alacsonypadlós városi buszokkal vállalja a személyszállítási közszolgáltatást. A buszok beszerzésére – akár az önkormányzat, akár annak társasága vásárolná meg azokat – közbeszerzési eljárás alapján kerülhet sor. A beszerzés becsült értékének megállapítása érdekében piacfelmérést nem végeztünk, de könnyen belátható, hogy a buszok beszerzési ára

több tízmillió forint lenne.

Természetesen a járművek más formában is biztosíthatóak (pl. bérlet vagy lízing), azonban a részletek felmérése további vizsgálatokat igényelne.

A korábbi évek tapasztalata alapján a közszolgáltatás ellátásának díja 350-400 forint kilométerenként (ez a közszolgáltatók által meghatározott, a költségeiket és az általuk tervezett nyereséget is tartalmazó ár). Álláspontunk szerint egy, csak Dombóváron működő közszolgáltató magasabb fajlagos költséggel tudna működni, ami vagy veszteséges működést, vagy áremelési kényszert eredményezne.

4. Összegzés

A fentiek alapján megállapítható, hogy adott a jogi lehetőség a közszolgáltatás saját társasággal való ellátására, azonban a szükséges pénzügyi eszközök nem állnak rendelkezésünkre.

Kérem a tisztelt képviselő-testülettől a határozati javaslat elfogadását!

Határozati javaslat

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az autóbusszal végzett menetrend szerinti személyszállítási közszolgáltatás önkormányzati cég általi működtetésének jogszabályi lehetőségeiről szóló tájékoztatót elfogadja és az ügyben további intézkedést nem tart indokoltnak.

Dombóvár, 2013. május 21.

Szabó Loránd
polgármester